

**Združenje zdravstvenih zavodov
Slovenije**
Riharjeva ulica 39
1000 Ljubljana
e-naslov: gp.zdruzenje@zdrzz.si

Številka:0070-45/2018-3

Datum: 6. 7. 2018

Zadeva: Novi Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti – ključne novosti

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) obvešča, da je dne 6. 7. 2018 v Uradnem listu Republike Slovenije št. 47/2018 objavljen Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: pravilnik). Pravilnik bo začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, posledično se bo glede na določbo 36. člena pravilnika navedenega dne prenehal uporabljati do sedaj veljavni Pravilnik o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/04, 38/06, 84/09, 107/10 – ZPPKZ, 42/12, 14/15, 40/17 – ZZdrS-F in 64/17 – ZZDej-K).

V nadaljevanju ministrstvo izpostavlja ključne novosti, ki jih prinaša pravilnik na področju pripravništva in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti, predvsem v razmerju do sedaj veljavne ureditve in naproša, da se o vsebini dopisa čim prej obvesti vse člane združenja. Ministrstvo bo tudi samo izvedlo aktivnosti za obvestitev vseh deležnikov, ki jih novosti pravilnika zadevajo.

Uvodoma ministrstvo opozarja, da pravilnik v Prilogi 1 na novo predpisuje programe pripravništva in strokovnega izpita za poklice v zdravstveni dejavnosti, in sicer za sedemnajst poklicev v zdravstveni dejavnosti, ki so bili pripravljene v sodelovanju s strokovnimi združenji in razširjenimi strokovnimi kolegiji posameznih področij. V povezavi z navedenim in glede na določbe Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17; v nadaljnjem besedilu: ZZDej-K), ki so določale prenehanje veljave sedmih programov pripravništva, ki so bili objavljeni v Uradnem listu RS. Za navedene poklice so na podlagi tretjega odstavka 6. člena delodajalci programe pripravništva pošiljali v potrditev na ministrstvo. V luči navedenega je ministrstvo od uveljavitve ZZDej-K do sprejema pravilnika prejelo visoko število vlog za potrditev programov pripravništva, pri čemer vseh vlog objektivno ni uspelo obravnavati do uveljavitve pravilnika. Glede na navedeno ministrstvo izrecno izpostavlja določbo drugega odstavka 34. člena pravilnika, po kateri delodajalci, ki so na podlagi tretjega odstavka 6. člena Pravilnika o pripravništvu in strokovnih izpitih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev na področju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/04, 38/06, 84/09, 107/10 – ZPPKZ, 42/12, 14/15, 40/17 – ZZdrS-F in 64/17 – ZZDej-K) program pripravništva poslali v soglasje na ministrstvo in odločba še ni bila izdana, prilagodijo in izvedejo program pripravništva skladno z programom pripravništva za posamezno poklicno področje, kot je določen v Prilogi 1 tega pravilnika.

V povezavi z navedenim ministrstvo dodaja, da v drugem odstavku 7. člena pravilnika ostaja dolžnost delodajalca, da v primeru da program pripravništva ni določen, pred začetkom pripravništva delodajalec pripravi program pripravništva in ga posreduje v soglasje na

ministrstvo (to npr. velja za programe pripravništva in strokovnih izpitov tudi za poklice na področju laboratorijske biomedicine). Ministrstvo bo v nadaljnjem koraku med drugim pristopilo k sprejemu programov pripravništva in strokovnih izpitov tudi za poklice na področju laboratorijske biomedicine, ki bodo v Uradnem listu sicer objavljeni ločeno.

Nadalje ministrstvo zgoščeno izpostavlja ključne novosti pravilnika, ki so podrobneje sicer razvidne iz objavljenega besedila pravilnika:

1. Pravilnik v 4. členu na novo uvaja status "pooblaščenega izvajalca pripravništva", ki bo, ob izpolnjevanju pogojev, pooblaščen s strani ministra za izvajanje posameznega področja in obsega pripravništva za dobo sedmih let. V skladu s 35. členom pravilnika bo minister pooblastil izvajalce najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve pravilnika. Ministrstvo bo v povezavi z načinom dokazovanja izpolnjevanjem pogojev, določenih v točkah 1 do 6 prvega odstavka 4. člena še podalo nadaljnja navodila.
2. Nadalje 8. člen pravilnika natančneje opredeljuje vlogo mentorja (do sedaj poznan pod uveljavljenim pojmom "glavni mentor", sedaj naslovljen nadzorni mentor). Nadzorni mentor bo lahko mentor največ trem pripravnikom hkrati, ob tem, da bo izpolnjeval izobrazbeni pogoj in pogoj najmanj 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu. Novost je tudi opredelitev, da mora biti nadzorni mentor pripravniku na razpolago za posvetovanja, navodila in odgovore na vprašanja vsaj 10 ur na mesec. Nadalje pravilnik opredeljuje tudi vlogo neposrednih mentorjev, ki na posameznih področjih v trajanju pripravništva, neposredno usposablajo in nadzirajo delo pripravnika. Neposredni mentor je lahko mentor največ enemu pripravniku hkrati in mora biti pripravniku na razpolago za posvetovanja, navodila in odgovore na vprašanja vsaj 20 ur na mesec.

Glede na gornje ministrstvo izrecno poziva k doslednemu spoštovanju določb pravilnika glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje mentorstva. Na Listu o pripravništvu, ki je Priloga 2 (in bo objavljen na spletnih straneh ministrstva) je tako na novo predvidena izjava mentorja o izpolnjevanju pogojev za opravljanje mentorstva iz 8. člena pravilnika. Neizpolnjevanje pogojev za opravljanje mentorstva pripravniku je bilo namreč s strani ministrstva prepoznana kot (pre)pogosta praksa.

3. Ministrstvo bo na novo imenovalo tudi pooblaščene zavode za opravljanje strokovnih izpitov po 11. členu pravilnika, pri čemer do imenovanja novih, pooblaščenih zavodov nadaljujejo z izvajanjem strokovnih izpitov.
4. Ministrstvo nadalje opozarja na 12. člen pravilnika, ki zasleduje cilj bodoče uvedbe elektronske vloge oziroma prijave na strokovni izpit zgolj po elektronski poti. Do popolne vključitve v spletna plačila UJP-net, ministrstvo ob tem, da prejme preko 100 prijav za posamezni izpitni rok strokovnega izpita, kljub določbi drugega odstavka 12. člena pravilnika naproša, da se do vzpostavitve e-vloge ob prijavi na strokovni izpit prijavi vendarle še vedno predložil potrdilo o plačilu stroškov izpita, vse s ciljem olajšanja administrativnih opravil ministrstva (vsakokratno preverjanje plačila v knjigovodskih evidencah).

Obenem ministrstvo izpostavlja še določbo tretjega odstavka 11. člena pravilnika, ki določa, da v kolikor ob prijavi niso plačani stroški strokovnega izpita ali ni predložena popolna vloga z dokazili, lahko kandidat pristopi k strokovnemu izpitu šele v naslednjem roku, če vloga dopolni oziroma so stroški poravnani v roku za prijavo na naslednji rok strokovnega izpita.

5. Nadalje 15. člen pravilnika določa obveznost, da pooblaščen zavod oziroma ministrstvo pred pristopom kandidata k strokovnemu izpitu preveri, ali je kandidat opravil pripravništvo v skladu s programom pripravništva. Če pooblaščen zavod oziroma ministrstvo ugotovi, da pripravništvo ni opravljeno v skladu s programom pripravništva, o tem obvesti delodajalca oziroma kandidata in zahteva dopolnitve. V sled navedenega ministrstvo poziva k doslednemu izvajanju programov pripravništva za posamezen poklic, na način, da se kandidat seznanja z vsemi predpisanimi vsebinami in opravi vsa predpisana kroženja.

6. Ministrstvo še izpostavlja določbo 16. člena, ki predpisuje programe strokovnega izpita. Slednji se bodo v skladu s prehodno odločbo tretjega odstavka 34. člena pravilnika začeli uporabljati 1. 12. 2018, razen za pripravnike, ki jim je bil sekundariat odobren v skladu s Pravilnikom o vsebini in poteku sekundariata (Uradni list RS, št. 4/18), glede katerih se vsebine strokovnega izpita začnejo uporabljati z uveljavitvijo pravilnika.

Vsebine strokovnega izpita, in sicer vsebine nujne medicinske pomoči, osnove kakovosti in varnosti v zdravstvu ter področna zakonodaja so opredeljene na splošno za vse poklice v uvodu Priloge 1. Slednja pa dodatno pri posameznem poklicu konkretno opredeljuje program strokovnih vsebin strokovnega izpita za posamezen poklic.

7. Strokovni izpiti se še naprej v skladu z določbami 17., 18. in 19. člena pravilnika opravljajo ustno. Iz vsebine urgentna medicina se strokovni izpit opravlja iz pisnega, ustnega in praktičnega dela, iz vsebine urgentna stanja v dentalni medicini pa iz ustnega dela in praktičnega preizkusa znanja. Ustni del posamezne vsebine strokovnega izpita s praktičnim preizkusom znanja traja največ 45 minut in je ocenjen pozitivno, če je kandidat dosegel vsaj 75 odstotni uspeh pri ustnih vprašanjih. Pripravnik opravi strokovni izpit, če doseže vsaj 75 odstotkov uspešnosti posamezne vsebine. Kandidat lahko pristopi k strokovnemu izpitu največ trikrat, pri čemer se kot en pristop k strokovnemu izpitu šteje opravljanje posamezne vsebine ali pa strokovnega izpita v celoti.
8. Sestava in oblikovanje komisije za strokovni izpit je opredeljeno v 23. členu pravilnika, ki določa, da je Komisija za strokovni izpit najmanj tričlanska. Nabor članov za sestavo komisije imenuje minister, razen v pooblaščenih zavodih za izvajanje strokovnega izpita, kjer nabor članov za sestavo komisije imenuje direktor tega zavoda.
9. Posebne določbe pravilnika (členi 26 – 32) tudi v novem pravilniku določajo primere opredelitve in oprostitev pripravnštva in strokovnega izpita, strokovni izpit za delavce iz bivše SFR Jugoslavije, pripravništvo in strokovni izpit za delavce iz tretjih držav (določba se uporablja tudi za posameznike, ki so pridobili izobrazbo v drugi državi članici Evropske unije, nimajo pa pridobljene poklicne kvalifikacije), pripravništvo in strokovni izpit za delavce iz tretjih držav z delovnimi izkušnjami, pripravništvo in strokovni izpit za delavce iz tretjih držav z opravljeno specializacijo.

V povezavi z navedenim bi želeli opomniti na dosledno upoštevanje pravilnika v delu, ki se nanaša na delavce, ki so pridobili izobrazbo po 25. juniju 1991 v eni od drugih republik bivše SFR Jugoslavije ali v tretji državi, ki nimajo delovnih izkušenj in se želijo zaposliti v Republiki Sloveniji oziroma za delavce, ki so pridobili izobrazbo v drugi državi članici Evropske unije in nimajo pridobljene poklicne kvalifikacije. Na ministrstvu na podlagi posredovanih prijav k strokovnemu izpitu za zdravstvene delavce še vedno ugotavljamo, da nekateri javni zavodi te kandidate sprejmejo v delovno razmerje za opravljanje pripravništva na podlagi diplome ter mnenja o izobraževanju Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, brez predhodno izdane odločbe Ministrstva za zdravje in ustrezno izkazanega znanja slovenskega jezika. Postopek z uveljavitvijo pravilnika v tem delu ostaja smiselno vsebinsko nespremenjen, kar pomeni, da ministrstvo takemu posamezniku za pristop k pripravništvu lahko določi, na katerem področju in v katerih vsebinah mora najprej dopolniti obveznost študijskega programa. Iz navedenega tako izhaja, da se te kandidate dosledno najprej usmeri na Ministrstvo za zdravje, da se opravi postopek primerjave samega izobraževalnega programa, ki ga je posameznik opravil, z izobraževalnim programom, ki velja za zadevni poklic v Republiki ter za tem izda odločba, v kateri se opredeli opravljanje morebitnih dopolnilnih izpitov, obseg pripravništva ter strokovni izpit.

Sklepno izpostavljamo še na določbo 34. člena pravilnika, v skladu s katero posamezniki, ki so vložili vlogo na ministrstvo pred uveljavitvijo pravilnika, opravljajo pripravništvo in strokovni izpit po predpisih, ki so veljali do uveljavitve pravilnika.

S ciljem, da se pripravnik v času pripravništva ustrezno usposobi za opravljanje posameznega poklica na področju zdravstvene dejavnosti in v izogib temu, da ministrstvo kandidatu zavrne pristop k strokovnem izpitu, opozarjamo in pozivamo, da je potrebno pravilnik v celoti dosledno spoštovati.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Jana Frankovič
višja svetovalka

Tanja Mate
generalna direktorica
Direktorata za zdravstveno varstvo

Vročiti: - naslovniku preko e-pošte gp.zdruzenje@zdrzz.si

V vednost: - Zdravniška zbornica Slovenije preko e pošte gp.zzs@zgs-mcs.si